

Atès l'èxit d'aquella primera convocatòria, els Premis CIRIT van seguir convocant-se cada any. Els imports dels ajuts, incrementats en el decurs dels anys, han estat i continuen sent modestos, cosa que no ha minvat la bona acollida dels premis. Així, de les 25.000 ptes. als millors treballs i 30.000 ptes. als centres, de l'any 1982, es passa als actuals 750 € als millors treballs i 2.500 € als centres.

El nombre de premis estava entorn dels 100 anuals, entre treballs individuals i institucionals. De fet, des de la primera convocatòria s'hi van presentar més de 9.000 treballs, dels quals se'n premiaren uns 2.000, de més de 260 centres.

L'acte d'entrega, amb la presència del President, era ja un acte tradicional pels volts de Nadal, d'un valor inqüestionable per les escoles i que va contribuir a conduir l'atenció dels premis cap al seu objectiu.

3.5 L'esforç pressupostari

En els capítols precedents ens hem referit repetidament a la importància dels aspectes estructurals i organitzatius en la fase de consolidació del sistema d'R+D, per sobre dels financers, que tenen un valor més instrumental (vegeu 1.2 i 2.2, pàgs. 91 i 98). De totes maneres, és obvi que, definides les estratègies i els plans d'actuació, calien recursos per dur-los a terme. Recordem, però, que els recursos que el Govern esmerçaria volien acomplir una doble finalitat. D'una banda, fomentar la competitivitat internacional dels investigadors i de les empreses tecnològicament innovadores del nostre país i, de l'altra, actuar com a catalitzadors per a l'obtenció de més recursos procedents d'altres fonts estatals i europees.

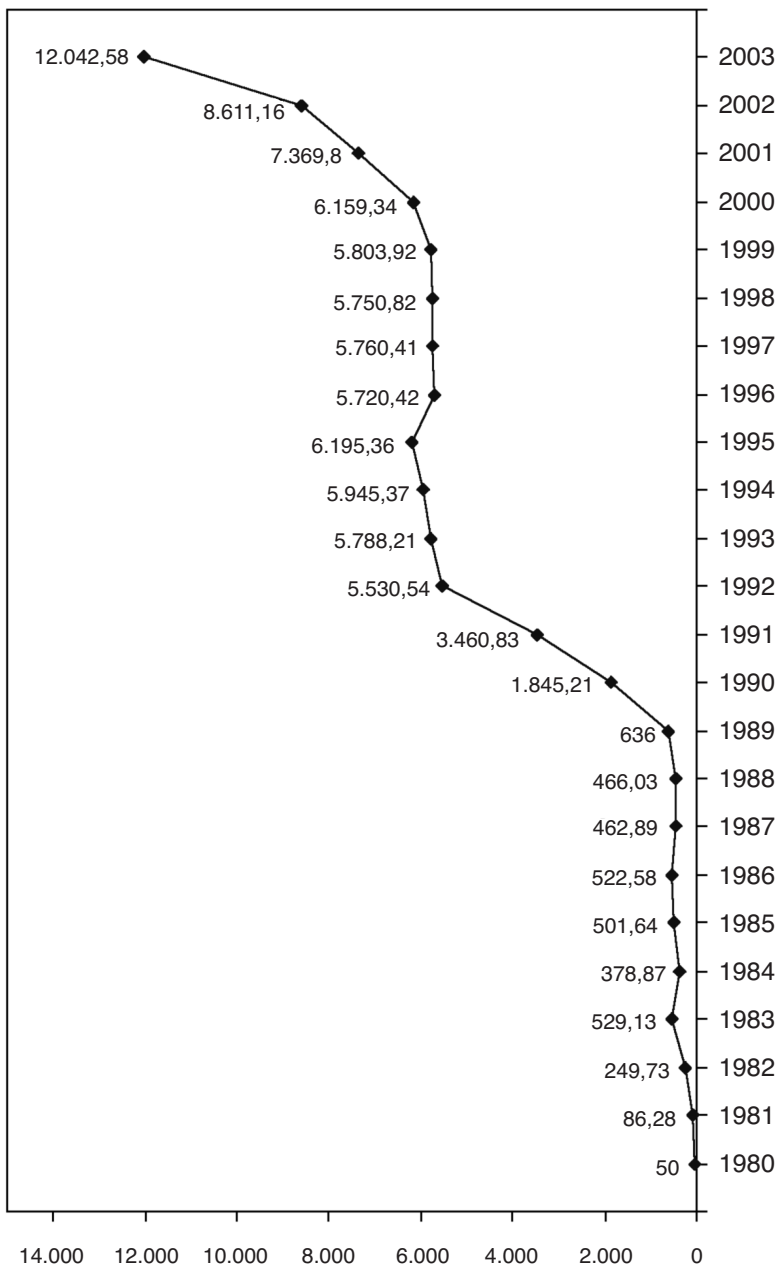
Els recursos destinats per la Generalitat a finançar les actuacions en R+D que hem descrit més amunt poden dividir-se en tres grans blocs: el pressupost de la DGR/CIRIT, els recursos que destinen a R+D la resta de Departaments i altres entitats dependents de la Generalitat, i la part de capítol 1 de les universitats públiques que pot considerar-se dedicat a recerca, segons els criteris emprats per l'OCDE i altres organismes internacionals.

Pel que fa als pressupostos de la CIRIT i la DGR, a la figura 10 s'il·lustra la seva evolució entre els anys 1980 i 2003. Com es pot veure, a diferència del finançament universitari (figura 2) la tendència fou força irregular, amb etapes de complet estancament i altres de fort creixement. Les primeres corresponen a dos períodes, el d'espera de les transferències (1980-1990) i els anys de reducció del dèficit públic (1995-2000), que van fer que els increments pressupostaris aprovats pel Parlament s'haguessin de destinar, bàsicament, al finançament universitari.

En tot cas, aquestes tendències s'han de valorar des del fet que els recursos emprats venien fonamentalment de fons propis, manlevats d'altres conceptes i d'altres partides, que sovint tenien major suport social. La realitat era que no hi havia recursos específics per a recerca en no haver-se produït els corresponents traspassos de serveis (excepte en el cas d'agricultura). A més, és prou conegut que, durant molts anys, el sistema de finançament de la Generalitat va ser clarament deficitari per fer front a la gestió dels serveis transferits. És doncs, en aquest doble context que s'han d'avaluar les actuacions dutes a terme i la voluntat política que les ordenava. En qualsevol cas, els recursos havien de ser suficients per tal de finançar els programes existents (formació d'investigadors, grups consolidats, adquisició i manteniment d'infraestructura, etc.) i els nous que es proposaven (creació de centres de recerca, etc.). La despesa total de la CIRIT i la DGR al llarg d'aquests anys fou de 90.000 milions de ptes.

D'altra banda, l'Acord de Govern promogut per la CIRIT per donar compte del Programa anual d'R+D de la Generalitat (vegeu 3.1) va permetre estimar també les quantitats dedicades pels diferents Departaments a aquestes activitats. A la Taula 11 es mostren les xifres corresponents als anys 1993-1999, amb inversions significatives en l'àmbit de la Sanitat i també dels Departaments d'Indústria i Agricultura, aquest darrer en relació al finançament de l'IRTA. Les quantitats que figuren en Universitats i Recerca són lleugerament superiors a les indicades a la Figura 10 perquè inclouen les partides corresponents als pressupostos de la CIRIT/DGR així com a les inversions universitàries.

Figura 10. Pressupostos anuals de la CIRIT i la Direcció General de Recerca (en MPTA)

Finalment, la despesa universitària en recerca que es pot computar segons els paràmetres de la OCDE, sobre la base de la subvenció corrent que l'administració destina a les universitats, representaria, cada any, una xifra semblant a la del total de la Generalitat, de manera que la contribució global hauria estat, en aquest període, d'uns 280.000 milions de ptes. Això representaria un 25% del total de la despesa d'R+D realitzada a Catalunya. De fet, tot i la irregularitat d'aquest finançament, la Generalitat va ser, en la major part d'aquells anys, la Comunitat Autònoma que més inversió pròpia en R+D va fer de tot l'Estat.

Un altre 10% correspondria a recursos procedents de fons externes (estats i europees) i el 65% restant correspondria a la despesa del sector privat. Aquesta estructura mostra un Sistema de Ciència i Tecnologia propi més equilibrat que a la resta de l'Estat, amb una distribució percentual de la despesa en R+D per sectors força semblant a l'europea (vegeu capítol 4).

Taula 11. Despesa en R+D dels Departaments de la Generalitat (en MPTA)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Total
Presidència	428,60	495,15	360,76	206,05	215,32	314,61	444,02	2.464,51
Governació	73,12	61,11	38,64	—	33,93	44,46	154,60	405,86
Economia	1.212,61	1.007,63	785,92	546,93	667,33	470,03	465,38	5.155,83
Ensenyament	295,20	214,15	211,75	130,00	174,08	265,83	432,51	1.723,52
Cultura	390,31	347,60	232,05	306,40	246,47	365,05	451,03	2.338,91
Sanitat	3.500,00	3.788,21	3.845,03	6.771,47	7.271,47	8.144,34	9.840,00	43.160,52
PTOP	452,64	614,17	673,57	531,63	411,25	653,05	759,32	4.095,63
Agricultura	1.452,14	1.628,39	1.666,66	1.464,47	1.249,08	1.337,51	1.218,30	10.016,55
Treball	397,39	350,20	342,19	258,05	258,05	258,05	243,92	2.107,85
Justícia	42,23	47,60	40,25	34,26	34,21	31,92	68,44	298,91
Indústria	1.961,70	3.193,43	2.700,94	1.956,31	1.579,07	1.580,77	1.826,05	14.798,27
Ben. Social	34,00	50,00	9,86	2,95	8,31	8,31	8,42	121,85
Medi Ambient	198,50	470,80	392,25	160,42	140,46	268,57	265,88	1.896,88
Universitats i Recerca	8.078,34	8.360,88	8.250,70	6.277,98	6.603,17	6.877,99	7.603,86	52.052,92
Totals	18.516,78	20.629,32	19.550,57	18.646,92	18.892,2	20.620,49	23.781,73	140.638,01